

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dien et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnem. voor 3 maanden is f 5.00; voor de buitensteden f 6.00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG. 21 JULIJ

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents te segelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 20 Julij.

Deze Courant is een werkje, dat aan alle anti-Roomschen, hetzij ze tot de orthodoxen, hetzij ze tot de Gromijgers, hetzij ze tot niemand behooren, bijzonder welkom is gebleken. Het draagt ten opschrift: *Woorden uit den Bijbel, met anti-Jezuitische aanmerkingen*. Veel raars vonden wij er niet in, eene enkele uitdrukking slechts willen wij daarom dan ook releveeren. Men leest er namelijk dit:

„Wanneer de Jezuiten in eenen oorspronkelijk protestantschen Staat, zoo als Nederland is, domheid en dwepzucht bevorderen, om aan hun heerschzucht te voldoen, en geen middelen ontzien om tot het beoogde doel te geraken, dan —

De lezer begrijpt, ligt wat er volgt, en wat ongerechtigheden geoorloofd zijn, indien de Jezuiten domheid en dwepzucht, tegenover de wijsheid en de verlichting van het Protestantismus overstellen. In dat geval is alles geoorloofd. Zoo b. v. zijn dan zelfs de gewone geselschappen geoorloofd, welke met hun welgemeendheid de menschen mond, hinnen medeburgers, en tot de Jezuiten toe, willen toeknijpen.

Doet wat we eigenlijk willen zeggen is dit: „Wat wordt er bedoeld met de uitdrukking: *Nederland is een oorspronkelijk protestantsche Staat*? Beteekent dit dat er vóór het uitbreken van het Protestantismus nog in 't geheel geen Nederland bestond? Beteekent het, dat eerst toen het Protestantismus in wanhoop Duitschland verliet, en land is overgenomen uit de zee, gelijk vroeger de overname van de Nederlanden door de regeringsganschap van Juno, des echi-brekers wetlige vrouw?

De historiekennis van sommige orthodoxen, met name van dezen bijbeltextfabriekant, gaat hijster diep. Ze peilt den afgrond der eeuwen, ze verliest zich in een nacht van drie honderd jaren... maar juist die nachtdenkerie belet om verder te gaan; want ging men verder, men zou zich zelf met den oorspronkelijken Staat er bij, ontvallen, in het Niet — of in den vollen dag der Katholieke Keek!

De laatste oogen van het stervend Protestantismus kunnen dat daglicht niet meer verdragen. *Requiescat in pace!*

In dezelfde tirade wordt ook gesproken van de gezegende kerkhervorming. Zoo menigmaal wij, hoe afgesloten de vorming is, toch telkens dat stereotype „gezegende Reformatie“ moeten lezen, weten we waarlijk niet, of we ernstig moeten blijven of lagchen; of men het in waarheid meent, of ons maar wat zoekt te plagen. De bedoelde textuitschrijver mag er geen twijfel van hebben; maar de verstandigen zien het even goed in als wij, dat „de gezegende Reformatie“ wel het meest ongezegende feit is der nieuwere historie; de moeder van al het wijsheid, de vruchtbare moeder der Revolutie, die in telkens vernieuwde gestalte en als een vampyr, ons het gezonde bloed uit hart en aderen zuigt.

Aan de dorre oevers der Dode Zee groeijen kleurige vruchten; maar die, als men ze openbreekt, vol asch zitten. — Soortgelijke vruchten teelt de gezegende Reformatie!

Omtrent het gisteren door ons uit het Handelsblad overgenomen artikel wegens het voornemen van de regering der Vereenigde Staten om een eskader naar Japan te zenden, lezen wij heden in *l'Echo Universel*:

„Wij kunnen de door het kabinet van Washington gekozen partij slechts toeknijpen, vóórerst omdat het ons hindert bloed te zien stroomen, zoelang eene minnelijke schikking mogelijk blijft, en ten anderen omdat onze regering belast is met eene zending, die als zij slaagt naar de erkentelijkheid van den ganschen Europeischen handel zal verweylen. Wanneer echter de nederlandsche invloed op de hardnekkigheid van den Keizer van Japan niets vermogt, (t geen ons inderdaad zou doen vreesden) wij teek de expeditie tegen Japan op verre na niet vergelijken met die der Engelschen tegen

China. Deze laatste beoogde slechts de uitbreiding van den opiumhandel, welk vergif jaarlijks vele duizende Oosterlingen vroegtijdig in het graf stort; terwijl de eerste slechts door een menschevend oogmerk wordt ingeboezemd, en den bijval aller beschaafde volken zou verwerven.

Wij hebben onlangs melding gemaakt van een brief van Zijne Eminentie den Kardinaal-Aartsbisschop van Bordeaux aan Zijne Hoogw. Mgr. van Orleans. De bladen van Bordeaux maken een tweeden brief van Mgr. Donnet openbaar, waaraan wij de volgende merkwaardige plaats ontleenen:

„Ik ben in waarheid overtuigd, Monseigneur — aldus Mgr. Donnet, — dat tusschen de ernstige voorstanders der beide verschillende meeningen, elke onhartelijkheid geneigd is te verdwijnen. Men schreef elkaar van weerszijden de denkbeelden der uiterste partijen toe; men streed op de uiterste grenzen, doch men bemerkte niet dat men inderdaad hetzelfde doel najoeg en dat het zeer gemakkelijk ware geweest elkander te verstaan.

„Ik zou mij gelukkig achten zoo ik tot die overeenstemming kon medewerken. Het gezag dat ik ontleen uit eene bijzonder teedere genegenheid voor de jeugd, doet mij de zorg die ik, in de verschillende betrekkingen waarin de Voorzienigheid mij geplaatst heeft, daaraan heb besteed, geven mij eenige aanspraak om tusschen beiden te komen en een woord van troost uit te spreken in dezen strijd, welks oorsprong en voortgang zich hechten aan bedenkingen, die ik kortelijk zal herinneren.

„De opvoeding moet den mensch vormen tegelijk voor hemelburger en voor bewoner dezer aarde.

„Het tweeledig doel der opvoeding is alzoo om te gelijktijdig de geestvermogens van den mensch te ontwikkelen, om hem tot een uitverkoorne des hemels en tot een burger voor het vaderland te maken.

„Deze denkbeelden, ofschoon elementair, zoo oud als de wereld zelf, zoo eeuwig als de waarheid, en gebiedend om hunne noodzakelijkheid, zijn desniettemin miskend geweest bij de organisatie van het onderwijs en in eenige uitgewerkte plannen over deze gewichtige stof.

„Sommigen, geen acht slaande op de bestemming eens Christen, hebben alleen gedacht aan de ontwikkeling der oppervlakkigste kennis van het kind, om er later een letterkundige, een artieste, een man naar de wereld van te maken; niets vergetende van wat tot aan het graf nuttig kan zijn, maar zich zeer weinig bekommereud over hetgeen ons wacht aan de overzijde des grafs.

„Anderen, alleen bezig met onze eeuwige bestemming, schenen te vergeten dat de mensch nog eene andere zending op aarde te vervullen, en een deel te nemen heeft aan de zaken hier beneden; dat hij verplicht is, wil hij een nuttig werktuig in de hand der Voorzienigheid worden, zich daartoe voor te bereiden door de studie der wetenschappen en door werken van een nederig aard.

„Vandaar de overheersching in het onderwijs van het zuiver natuurlijk element bij sommigen, en even zoo de al te zeer uitsluitende overheersching van het godsdienstig element bij anderen.

„Van daar de beschuldiging van obscurantisme, van stilstaande of achteruitgaande denkbeelden van de zijde van eerstgemelden; en de beschuldiging van neiging tot heidendom, materialisme en goddeloosheid van den kant van laatsgenoemden.

„Het is zeker dat sinds lang het aandeel hetwelk in de opvoeding aan den invloed der godsdienst werd gelaten, al te veel te wenschen overliet, en dat die kwaal de bron is geweest van ondeugden die de maatschappij bedroeven. Het is ook zeker dat dit kwaal zeer hoog opklimt, en dat de bijna uitsluitende eerdienst die in zeker tijdperk aan de schoonheid der vormen en der uitdrukking werd gebracht, een diepen en nadeeligen invloed had op de godsdienstige figting van het onderwijs.

„Alle welgezinden hebben zich dan ook eendrachtig luid doen hooren tegen dezen al te wereldschen invloed, en zijn begonnen eene onvermijdelijke hervorming te beproeven.

„Maar een onvoorzigtige ijver, die het doel voorbij streefde, heeft tegen eene overdrijving een nog ge-

vaarlijker nederste willen overstellen; die, in mistende de tijdsgeest, en zwaarende om het gewaarachtigst letterkundig opvoeding te onwijken, het onderwijs alleen godsdienstig te willen maken, zonder de behoeften der eischen des burgerlijken levens en op de behoeften eener aardsche politieke en tijdelijke maatschappij.

„Die aanmattingen waren dubbel betreuenswaardig, zoowel omdat zij niet gegrond, als omdat zij ontijdig waren. Zij hebben storingen gebracht in een langzamen, maar degelijken arbeid, die alerwege in de opvoeding gestichteld werd volbragt; zij hebben tegen ware vrienden der christelijke jeugd beschuldiging doen ontstaan, welke, ook dan wanneer zij bespottelijk zijn, betreuenswaardig mogen heten, op het oogenblik dat die vrienden der jeugd door vooruitgaande hervormingen alle belangen poogden te vereenigen door voorzigtige verbeteringen, met behoud der groote schrijvers van Rome en Athene, en met bijvoeging van al wat in de gewijde schrijvers tot voorbeeld strekken kan.

„Het verdient opmerking, Monseigneur, dat deze autoren, die slachtoffer van overdadige belang is, op zich zelf alleen geheel de voorraad geborden is van den strijd, die telkens heviger werd te midden van tegenstrijdige teksten en autoriteiten. Het schijnt echter dat het zeer eenvoudige hierboven aangehaalde onderscheid de zaak moet oplossen. Is het te doen om den christen te vormen, of om, gelijk de H. Paulus zegt, den inwendigen mensch op te voeden, waar zal men dan het licht der wetenschap en den rigtspoor anders zoeken dan bij de gewijde schrijver? Immers wie kan aan de heidenen de bielesing vragen van den godsdienstig onderdicht of van eene evangelie-predikatie?

„Maar geldt het tweede en onmisbaar gedeelte van eene volkomene opvoeding, namelijk die van den inwendigen mensch, den man van zijnen tijd, van zijn vaderland; moet zijn verstand versierd, moet zijn stijl gevormd, zijn smaak getuurd worden, waar zal men dan volmaakter leermeester en beter voorbeelden vinden dan in de werken van Demosthenes en Tacitus, van Homerius en Virgilius, Herodotus en Theophrastus, Titus Livius en Cicero? Aan hem wien het denkbeeld bezieldde om de studie der ongewijde letterkunde te laten varen, zonden wij vragen, waar hij het genie en de schoonheid der oude talen beter zou kunnen aanleeren dan bij hen die twintig eeuwen lang de bewondering en de roem der wereld zijn geweest?

„Doet men voege er, dit verzoek ik dringend, ook de gewijde schrijvers bij; wij zullen de rijkdom en levendigheid van taal bewonderen in den H. Joannes Chrysostomus, de sierlijkheid van stijl en de zalving in den H. Basilus, den H. Gregorius van Naziance, en den H. Paulinus van Bordeaux; de liefelijkheid en teergevoeligheid in den H. Bernardus; het genie en de kracht in den H. Augustinus en in den H. Hieronimus. Maar laten wij nu wel op de buitenwereld wat lezing is of theologie; kennis of wijzegeerte, denkbeelden of redetwist, al hetwelk boven het begrip is der eerste jeugd, zouden wij bezwaarlijk in de Latijnsche Vaders de beginselen van het eerste letterkundig onderwijs vinden. Echter hebben eenige lieden, doorknood in de kennis der christelijke meesterstukken het raadsel gepoogd op te lossen; zij zullen ons gereed vinden om het welslagen hunner poging toe te juichen.

„Indien de heidensche auteurs, zoo als men ze der jeugd in handover geeft, thans nog gevaarlijke zinsneden bevatten voor de zeden, de staatkunde of het geloof, wat is er dan gemakkelijker, zonder zulke groote stormen te doen ontstaan, dan nog strenger te wezen dan men tot heden geweest is, en eene zinsnede, een hoofdstuk, eene ode, een boek zelfs weg te schrappen, indien men het noodig acht? Gebiedt de Kerk niet dezelfde voorzorgen voor de Heilige Schriften, en stelt zij wel geheel het Oude Testament onverschillig der gevegen in handen?

„En zoo de kwestie nog in een onduidelijk gebied hangt, laten wij vatten in den heiligen geest, en laten wij de beginselen der wijsgeerte en der letterkunde in de taal leeren in de vaderlandse taal, en laten wij het mij voor geheel onverschillig te zijn, of het kind,

»Neen, het is niet de keus der boeken; het is zelfs niet de keus der leerwijze die het meest belangrijk is. Het groote gevaar, even als het krachtige geneesmiddel, is gelegen in de keus der onderwijzers die de boeken verklaren en de leerwijze bezigen. Ieder weet zulks, en toch vergeet men het maar al te zeer. Het beste boek wordt een gevaarlijk werktuig in de handen van een slechten onderwijzer, gelijk de beste methode onvruchtbaar blijft, wanneer de leermeester onbekwaam is. Een verstandig, goed geletterd en ijverig onderwijzer vindt welken in Ennius; de heidensche schrijvers door Bossuet, Fenelon, Rollin of Bourdaloue verklaard, kunnen op eene krachtige wijze dienen om getrouwe en verlichte geslachten te vormen. Worden daarentegen de kerkvaders, en zelfs de heilige schrifturen, uitgelegd en verklaard door ongeloofige leermeesters, dan zouden zij wellicht dienen om laster en ongodsdienstigheid voort te planten. Heeft men vergeten *Voltaire's* uitgelegden *Bijbel* en zijne *Geschiedenis van de vestiging des Christendoms*?

Het is niet genoeg ijverig, vroom en aan zijne plichten gehecht te zijn om de zending van onderwijzer te vervullen. Daartoe behooren eene lange reeks van leerjaren, benevens solide en veelvuldige kennis.

»Het is tijd, en meer dan tijd, dat die geschilden eindigen, en niet langer diegenen van hunnen praktischen weg afleiden, die zich de hervorming der maatschappij door middel van de opvoeding der jeugd hebben voorgesteld.

Bezigen wij, om dat doel te bereiken, alles wat God ter beschikking van den mensch gesteld heeft; slaan wij alle wettige wegen in, bezigen wij alle redelijke methoden, gebruiken wij gewijde en heidensche schrijvers woorden wij het ware, overal waar het te vinden is, het schoone van elke zijde, waar wij het kunnen aantreffen en laten wij elk wij in zijne middelen, zoo zij slechts alleen leiden tot hetzelfde doel: *in dubiis libertas.*

»Op die wijze zullen wij onze taak volbrengen in deze eeuw van afwachting en herstel, gelijk de middeleeuwen, die zoo lang mistend en gelasterd zijn, op roemrijke wijze hare taak volbragt hebben. Doch thans denkt niemand meer aan de aanspraak dier eeuwen op de erkentelijkheid der volken te betwisten; die aanspraak is dat de barbaraschheid overwonnen, de woestijnen ontgind en bevolkt, de steden opgebouwd, de maatschappelijke orde hersteld, de goddelijke en heidensche geschriften bewaard gebleven, de letterkundige gedenkschriften der oudheid zorgvuldig bijeenverzameld zijn en dat eene verwonderlijke bouwkunst aan het wereldontsluierd is, waaraan wij de hoofdkerken van Boulogne, Metz en Amiens, de torens van Straatsburg, Chartres en Bordeaux te danken hebben.

plagen, en door ter harer verbetering en tot haar waar geluk, de ontdekkingen van het hedendaagsche vernuft toe te passen; vooral door, te midden van die vrucht barende werkzaamheid, gelijk onze pligt het medebrengt, den geest des geloofs te bewaren, die alles heiligt en welks zegespraal ten laatste de roem dezer eeuw zal zijn, die men niet mag miskeunen noch belasteren."

De katholieke zaak heeft een nieuw en zwaar verlies geleden. Heden morgen ten halfnegen ure is Dr. Guido Gorres na eene langdurige ziekte tot een beter leven overgegaan. Voorzien van *alle genademiddelen* der H. Kerk, berustende in den wil des Heeren, omringd van zijne familie en van zijne *hrouwe vrienden*, ontsiep hij zacht, na een korten doodsstrijd in zijn 48e jaar, om daarboven als een met roem bekroond strijder, van al de wederwaardigheden, die hij rusteloos in de dienst der Kerk en in een strijd voor de waarheid te dulden had, uit te rusten in betere oorden. Hij wordt herreind door zijne vrouw en drie onmondige kinderen, door zijne eerbiedwaardige 75jarige moeder, welker deel het was haren grooten echtgenoot en zoon vóór haar ten grave te zien dalen, en door zijne talrijke, over geheel Europa verspreide vrienden. De *Historisch-Politische Blätter*, welke hij van derzelver geboorte af, langen tijd te zamen met Dr. Philips, tot aan zijnen dood toe redigeerde, bewijzen de grootheid van den overledene, op wiens vroeg geopend graf zijne katholieke vrienden treurend staren.

zocht in de katholieke liefde over alle grenzen en grenspalen
vereenigd, in hunne gebeden zijner gedachtig te zijn.
Aan de *Hist. Polit. Blätter*, welks grondlegger en op-
bouwer de ontslapene was, wenschen wij ter eere der
katholieke zaak en tot sierraad der Katholieke Kerk, Gods
bescherming en bijstand in de toekomst toe.

Als een opmerkelijk bewijs van de gehoorzaamheid en onderwerping van de katholieke prelaten aan het gezag des H. Stoels geldt, dat Mgr. Arnoldi, terstond na zijner terugkomst, het gebruik der *Philosophie van Gunther* aan de seminarieën en scholen heeft verboden. Het grootste aantal Pruisische en Oostenrijksche theologanten waaronder ook de broeder van Mgr. Arnoldi en de Prelaat-zelf, hadden sedert elf jaren, de werken van Gunther aanbevolen. Thans heeft Rome uitspraak gedaan, en de Duitsche theologanten hebben zich onderworpen.

Onlangs heeft zich in deze hoofdstad ten behoeve der *Arbeidende-klasse*, eene Vereeniging gevormd, die zich ten doel stelt:

Ten andere: Het aankopen van bouwvallige perceelen, ten einde die af te breken, en daarvoor doelmatige gebouwen, voor straks genoemde klasse onzer bevolking op te richten.

Het bestuur door de leden der *Vereeniging ten behoeve der Arbeidende klasse* uit haar midden gekozen, bestaat uit de heeren J. van Eik, voorzitter, graaf L. J. van Limburg Stirum, C. P. van Eeghen, bouwheeren: H. Willink, penningmeester, en dr. E. C. Heinsius, sekretaris.

Zoo wij vernemen zijn er, van wege den minister van binnenl. zaken, maatregelen genomen om, met het doel van te ondernemen verbeteringen in het Zwarte-water en het Meppelerdiep, een onderzoek van deskundigen in en bij die wateren te doen plaats hebben. Ten behoeve van dat onderzoek zijn geldelijke middelen aangewezen, en als tijdelijke opzigter voor de opnemingen in het Meppelerdiep is aangesteld de heer W. J. Bakker, die reeds vroeger met den heer Augier zich daarmede voor het 2e dijkdistrikt had bezig gehouden. (Z. C.)

Z. M. heeft de volgende kadetten, allen herkomstig van de Koninkl. Militaire Akademie, benoemd tot 2e luitenants: bij het wapen der inf.: bij het 1e reg. N. J. baron Mulert tot de Leemkule en O. F. E. de Jacquier de Lompret; 2e reg. H. F. Alings en T. Ongerboer; 3e reg. C. A. de Favange, F. baron van Aerssen-Bedden en J. A. J. B. van Suchtelen tot de 4e reg. en W. C. de Boer; 4e reg. J. C. C. den Beer Poortugael en A. W. Greve; 5e reg. L. J. Glasius, Jhr. P. A. Serraris, E. F. C. A. Henckens, W. Goudrian en R. F. K. van Goikum; 6e reg. K. F. A. van Emde; — bij het wapen der kav.: 1e reg. drag. J. J. D. A. van Trojen, 2e reg. Jhr. J. B. van Merlen; 3e reg. S. R. A. van der Meulen; 4e reg. J. H. Roosmale Nepveu; bij het korps jagers te paard, Jhr. K. E. Meijer en F. C. D. M. Hinlopen; — bij het wapen der artillerie: 1e reg. vest.-art. D. G. T. G. van der Voort Maarschalk en C. M. J. W. Rijnen; 2e reg. F. M. B. Alewijn, K. L. van der Heijden, W. C. Hojel en P. C. Badon Ghijben; bij het korps ingen. min. en sap. A. C. Lorentz en J. Kalf. — Bij het wapen in Oost-Indie, bij het wapen der inf.: K. W. H. de Coenens, H. F. Meijer, M. C. E. Ruempol, P. M. J. Penning Nieuwland, H. F. van Heumen, J. C. D. Janson en J. H. Swaving; — bij het wapen der artillerie: W. B. Scheij, A. Heijligers, C. J. E. sers, Jhr. C. H. C. Flugl van Aspermont, J. O. Gobius, H. L. Kilian en L. T. Boers; bij het korps der genie en sap. K. L. Pfeiffer.

Van Regeringswege is verzonden, om aan de belanghebbende kamers van koophandel en fabrieken te worden medegedeeld, eene gedrukte opgaaf wegens den handel en de scheepvaart van Groot-Brittannie, over de maand en de vijf maanden eindigende den 5 Junij 1852.

HAARLEM, 17 Julij. Heden werd alhier door den heer John Aird (aannemer voor het leggen der buizen voor de Duin-waterleiding) in het Spaarne, bij de Schalkwijkerpoort, gelegd de ijzeren verbindingsbuis, welke een deel uitmaakt van de groote geleibuis, door welke het Duinwater naar Amsterdam zal worden heen-gevoerd. De beste uitslag kroonde deze hoogstbelangrijke werkzaamheid, welke door een aanzienlijk getal toeschouwers, waaronder de heer Commissaris des Konings in dit gewest, vele leden der Provinciale Staten, de heer Burgemeester dezer stad, enz., werd bijgewoond, en welke volvoering, zoowel den heer Aird, als den ingenieur der Duin-Water-Maatschappij, den heer Bland W. Croker, die er het plan van had ontworpen, tot groote eer verstrekt.

Met levendig genoege berigten wij tevens, dat de werkzaamheden aan het reservoir, de stoommachine, het leggen der buizen op verschillende plaatsen, enz., met den meesten ijver worden voortgezet en voortdurend bezocht door een groot aantal belangstellende nieuwsgierigen, die er thans de volkomenste overtuiging erlangen, dat in weerwil der langdurige droogte, de zeldzame warmte en hevigen zonnesbrand, in het Duin een weelderige bloei van de natuur zal voortbrengen. (A. C.)

TILBURG, 18 Julij. In de omstreken der Gemeenter Udenhout en Helvoirt is gisteren door een zwaar onwe-
der, vergezeld van wind, hagel en regen, de te veld
staande oogst voor een groot gedeelte vernield. (H.)

FRANKETK.

PARIS, 18 Julij. Men leest in onze dagbladen, he-
den bijna niets anders dan bijzonderheden aangaande
de reis van den Prins-President. Daaruit blijkt dat hij
overal met geestdrift door de bevolking wordt ontvan-
gen. Zaterdag heeft hij te Nancy overnacht en des Zon-
dags, 's namiddags ten 1½ ure, werd hij te Straatsburg
verwacht.

— Men leest in den *Constitutionnel*:
»In het kanton Friburg is op de volksvergadering t

Posieux, waar onlangs de groote meerderheid van de burgers des kantons eene herziening der konstitutie gevraagd heeft, door de konserveatieve partij eene bovenverwachting groote sterkte aan den dag gelegd. Dien ten gevolge is reeds door den kantonsraad de aan de kiezers opgelegde verplichting tot bezwering der konstitutie ingetrokken: eene eerste zegen waarmede de minst eischenden zich schijnen te zullen tevreden stellen, maar die geenszins aan de wenschen zal voldoen van degenen welke ultramontaanse inzichten (?) schijnen te volgen. De regering van Friburg kan tegen eene overstelpende meerderheid de worsteling niet volhouden; haar stelsel van radikale dwingelandij is versleten, en zij moet het wijzen. De verbanning van den bisschop, het sluiten van het Seminarium, de vervolging der behoudsgezinden, dat alles heeft de innig katholieke bevolking ontmind. Om zoodanig een kanton te bestieren is voorzigtigheid en vastheid van wil noodig, gepaard aan eene godsdienstige gezindheid zonder overdrijvingen, die aan de onkerkelijk-gezinden vat geven.

Het kanton Neuchatel is in eene meer netelige gesteldheid tegenover het buitenland. Het heeft in Maart 1848, op het voorbeeld van Frankrijk, eene republikeinsche omwenteling gehad; de regten van den Koning van Pruisen als vorst van Neuchatel zijn daarbij miskend. Pruisen kwam hiertegen op, en van daar de onuer de ver- tegenwoordigers der groote mogendheden te Londen on- lanks getroffen overeenkomst, die het gezag van den vorst van Neuchatel wel niet dadelijk herstelt, maar toch nitzigt opent op deszelfs herstelling, als het eenige middel om aan de eischen der der Pruisische kroon en tevens aan de Weener verdragsbepalingen te voldoen. De bevolking van het kanton heeft zich dezer dagen te Valaugin vergaderd; de partij van den landsheer, bestaande uit den burgerstand, kwam op ten getale van omstreeks vier duizend burgers van Neuchatel; de repu- blikeinsche partij monsterte omstreeks zes duizend per- sonen, waaronder vele lieden uit andere kantons. De beide partijen, waarin Neuchatel verdeeld is, hebben alzoo hare onderlinge verhouding in talrijkheid en aanzienlijkheid overgenomen. Wordt het geschil over landsheerlijk ge- zag door de groote mogendheden door het stemrecht uitgemaakt, dan zou de koninklijke partij de overhand kunnen ver- liezen. De toekomst zal rezen met door de bondsmog- heden beslist wordt.

De overige Zwitsersche kantons schijnen in eene regelmatige gesteldheid te verkeren. Stoffelijke aange- legenheden, inzonderheid het aanleggen van spoorwe- gen, worden door het volk en door de Bondsvergade- ring met de meeste belangstelling behandeld. Wat de spoorwe- gen betreft, zoo is het kanton Bern schijnbaar niet zeer ingenomen te zijn. Over het geheel vergoot de Bernsche regering al te ligt, dat zij slechts door toedoen eener niet tal- rijke meerderheid aan het bewind is, en dat zij alleen door een zeer onzigtig gedrag kan staande blijven.

De prins Ney de la Moskowa, kolonel bij de ka- vallerie op non-aktiviteit, is benoemd tot kommandant van het 3de regement Afrikaansche jagers.

De Constitutionel het berigt wegens de nieuwe expeditie tegen Cuba, door een der dagbladen medegedeeld bevestigende, zegt ten slotte, dat er op Havana eene za- menzwering door eenige personen, in verbinding met de manschappen der nieuwe expeditie gesmeed, ontdekt was. De schuldigen, een dertigtal jongelieden, hadden, in het vooruitzicht op de aankomst der expeditie, een schip gehuurd om zich met de aanvallers te verenigen. De gouverneur-generaal had hen echter in hechtenis doen nemen en voor den krijgsraad doen teregtstaan, die acht van hen ter dood had veroordeeld, welke straf on- middellijk was ten uitvoer gelegd.

Donderdag avond brak boven Parijs een hevig on- weder los, gevolgd door een geducht stortregen, ver- gezeld van hagelsteenen. Men kan zich bezwaarlijk een denkbeeld maken van de uitmuntende vrolijkheid, die in plaats dat men dan ook den koeien regen ontvlood, zag men een aantal lieden de huizen verlaten om te wandelen, terwijl uit bijna ieder venster de hoofden der bewoners staken, om het zoo lang gewenschte stort- bad overvloedig te genieten. Vrijdag morgen regende het nog altijd, ofschoon in geringere mate.

Heden is wederom een hevig onweder over deze stad uitgebarsten, dat vergezeld ging van zoo geweldige re- genbuijen, dat het gedurende twee uren niet mogelijk was de straten te passeren.

MADRID, 12 Julij. Een koninklijk besluit van 11 Julij luidt aldus: „Gezien het artikel in het dagblad *El Barcelones*, hetwelk aangeklaagd zijnde als strekken- de tot omverwerping der openbare orde, vrijgesproken is door de jury, welke het artikel alleen uit het door de aanklagte aangewezen oogpunt te beschouwen had; overwegende dat de in dat artikel gestelde beginselen gansch strijdig zijn met de grondslagen der burger- maatschappij en der monarchie, en dat de openbare verkondiging van die beginselen, in de tegenwoordige tijdsomstandigheden, daaraan eene beteekenis en eene

gevaarlijke strekking heeft, van zoo bedenklijken aard, dat onverwijld en strenge maatregelen daartegen moeten genomen worden, zoo heeft de Koningin, op advies van den ministerraad en overeenkomstig het decreet op de drukpers van 2 April jl., de verdere uitgave van het genoemde dagblad verboden, zullende van deze maat- regel aan de Cortes rekenschap worden gegeven.”

Het hier bedoelde artikel was gerigt tegen de poli- tiek van de zoo gunstig bekenden schranderen markjes de Valdegamas (Donoso Cortez).

De heer D. Weisweiler, agent van het huis Roth- schild, heeft eenige dagen te la Granja doorgebracht en menigvuldige conferencien gehad met den minister van financiën; dit heeft stof tot allerlei gissingen gegeven. Men geloofst algemeen, dat de Cortes omstreeks de maand Augustus zullen worden ontbonden.

Een brief van den gouverneur-generaal van Cuba, dd. 14 Julij, meldt, dat op het geheele eiland de meest volkomen rust heerscht, en dat noch ten opzichte van de binnenlandsche aangelegenheden, noch ten opzichte van buitenlandsche invallen, iets nadelijks te berigten valt.

ENGELAND.

LONDEN, 17 Julij. Uit de redevoering door den minister d'Israëli aan de kiezers van Bachelingham ge- houden, ontleenen wij nog de hieronder volgende regelen:

Niemand geloofst dat het bewind voornemens is of geweest is om, de in 1846 afgeschafte graanwetten we- der in te voeren. Doch ik heb altijd gezegd dat, wan- neer de in 1846 ingevoerde verandering in stand ge- houden werd, het geheele finantieel stelsel des lands, vroeg of laat, zoude moeten worden herzien. Dat stelsel toch is gebouwd op het beschermend stelsel, en de beschermende maatregelen ingetrokken zijnde, kan de daaruit voortgevloide finantieel huishouding niet worden in stand gehouden. Naar deze overtuiging zal ik als minister handelen. Doch bij eene herziening van ons belastingstelsel moeten wij niet het belang van eene enkele volksklasse, hoe achtenswaardig ook, in het oog houden. Mijne bedoelingen gaan veel verder, en met vertrouwen wacht ik het tijdstip af waarop de regering maatregelen zal voordragen die, gedeeltelijk strekkende tot den landbouwer, tot eene loonende aanwendung van zijn tijd en krachten in staat stellen, tevens door hun weberaand, de verhoogde belastingen, verligting zullen aanbrengen aan elke volksklasse door de opnemng in ons belastingstelsel van billijker en heilzamer beginselen, dan die welke tot nog toe deszells grondslag uitgemaakt hebben.

Ik beschouw — zoo vervolgde de heer d'Israëli — het tegenwoordig tijdstip als een tijdstip van onge- meen gewigt in slands politieke geschiedenis. Meent niet dat gij in het nieuwe parlement niets nieuws zien zult dan eene nieuwe plaatsing der oude partijen, welke tot nog toe dit land bestierd hebben. Gij zult daar ook nieuwe beginselen in werking zien komen. Gij zult daar eene op die beginselen gebouwde nieuwe staatkunde zien optreden, en bij het Huis der Gemeenten ingang zoeken. Gij zult daar — het is althans mogelijk — zien dat een ministerie de grootste moeijeligheden te boven komt, wanneer het den geest der eeuw verstaat, en de belaa- gen der gansche maatschappij behartigt, ten einde zoo mogelijk het land nog tot een hooger trap van magt en welvaart te verheffen.

De reeds bekende uitkomsten der algemeene verkie- zingen naauwkeurig nagegaan hebbende, houde ik mij overtuigd, dat het ministerie niet zal helet worden zijne maatregelen voor te dragen, dat het niet door een partijzuchtigen toelag zal worden omvergeworpen, en dat die maatregelen door de groote meerderheid des volks goedgekeurd, ja met geestdrift toegesproken zullen worden.

Het is natuurlijk dat de landbouwers den kunst- matig verhoogden prijs, die de hen boven andere standen opgelegde lasten dragelijk maakte, terugwenschen. Doch er is iets, hetwelk voor hen gelijk staat met een kunst- matige prijsverhoging en hetwelk niet, als deze, af- keuring maar algemeene bijval vindt bij de andere volksklassen: het is verlaging der produktiekosten. De kreet is thans: goedkoop brood! Welnu, wij zullen de produktiekosten zoover verminderen, dat de Britsche landbouwer het brood nog goedkooper dan het buiten- land kan leveren.

Men roept mij toe, dat wij reeds iets hadden moeten uitrigten. Weet gij wat mijn denkbeeld is van „iets uit te rigten”? De staatsman moet zoo veel steun in het vertrouwen des lands en van deszells vertegen- woordigers verwerven, dat hij eene groote staatkunde kan voordragen en tot stand brengen, welke voor het gansche land zegenrijk werkt, en die, wanneer hij zelf door den stroom des tijls van het politiek tooneel is weggevoerd, aldaar een duurzaam en roeprijk ge- denkteken is van zijne voorbijgaande werkzaamheid. Stelt mij in de gelegenheid, kiezers van Buckingham, om althans te beproeven zoo iets uit te rigten.”

De Times vereenigt zich met het door den heer d'Israëli vooropgezette denkbeeld van bescherming.

Wat men van de verkiezingen moet zeggen is nog onzeker. De Globe zegt, dat het kabinet Derby veel

kans heeft om de groote meerderheid in het parle- ment te verkrijgen, vermits het ministerie reeds 260 stemmen heeft tegen 271 der liberalen oppositie. Er blijken nu nog 123 benoemingen te kennen, namelijk 50 voor de graafschappen, 64 voor Ierland en 9 voor Schotland.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 19 Julij. Wij berigten gisteren uit de Leipz. Ztg. dat er tijdens de missie-preken der Jezuiten in Silezie 1300 Katholijken tot de Evangelische Kerk waren overgegaan, waarvan echter geen enkele genoemd werd. Als tegenhanger daarvan wordt door de *Voss. Ztg.* medegedeeld dat de bekommring voor de missien der Jezuiten zoo groot is, dat de Evangelische Kerken- raad bij cirkulaire aan de super-intendenten last heeft gegeven, om nopens de oorzaken van den veelvuldigen afval van het Protestantismus bijzonderheden in te winnen.

In Hannover is dezer dagen de heermworm gezien door sommige houtvesters; ook andere deskundigen heb- ben hem gezien, doch reeds min of meer in een staat van ontbinding. De heermworm bestaat volgens *Leudis Synopsis* uit ontelbare aah, elkaar geplaatste maden van vliegen, waarschijnlijk tot de soort *Ceratopogen* behoorende, welke de gedaante van eene omstreeks 20 voet lange slangvormen. Naar de volksmeening kondigt hij een vruchtbaar jaar aan. Men moet deze soort van slang vooral niet verwarren met de groote zeeslang, welke sedert lang door de *Constitutionnel* jaarlijks in de maand Julij aan zijne lezers wordt opgedischt.

Men verneemt uit eene zeer geloofwaardige bron, dat Beijeren, Saksen, Wurtemberg, Baden, Darmstadt, Keurhessen, Nassau en Frankfort verlangen, dat Oos- tenrijk bij eene eventuele losscheuring van het tolver- bond hun eene gezamenlijke opbrengst van tollén, ten bedrage van ten minste 8½ miljoen gulden, waarborge. Naar men verneemt is Oostenrijk voornemens dien waar- borg te geven, in geval eene handelsvereeniging tus- schen dat rijk en bovengenoemde staten mogt tot stand komen.

In Wurtemberg is door de opheffing der wet van 30 Maart 1849, krachtens art. 14 der *Grundgesetz*, de adellijke stand weder ontheten van de militaire dienst- plichtigheid. Aldaar worden thans vele tot tachtthuismaal veroordeelde personen bij den aanleg van de rijksspoor- wegen gebezigd.

Gisteren zijn de Keurhessische kamers door den Keurvorst geopend.

ITALIE.

Op den index der verboden werken is geplaatst: de *Geschiedenis der Hervorming in de 16de eeuw*, door J. H. Mele d'Aubigne.

In hare zitting heeft de Sardijnische Kamer van Af- gevaardigden van 15 dezer het door den minister van binnenl. zaken voorgelezen koninklijk besluit aangehoord, waarbij de zittingen verdaagd worden tot 18 November aanstaande.

BELGIE.

BRUSSEL, 19 Julij. Z. M. is gisteren van Laeken naar het paleis teruggekomen.

Men berigt, dat de heer Leclercq bij den Koning is ontboden, en dat dit op de ministerieele krisis be- trekking heeft. Men verneemt voorts dat die heer voor eene hem aangeboden portefeuille heeft bedankt. De heer Liedts is van Parijs teruggekeerd; de onderhan- delingen over een verdrag met Frankrijk zijn tijdelijk afgebroken.

STADSNIUWS.

In de 217de Staats-Loterij zijn in de 5de Klasse bij de 13e Trekking prijzen van 1000 of daarboven te beurt gevallen aan No. 12634 f 50000, No. 835 en 11702 ieder f 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 17 Julij. S. G. Notaris, geb. Hees, 21- (18 Julij): A. J. Zegers Veeckens, geb. Weeselhuis, doode D. - A. Waanders, geb. Vagedes, D. - H. Sweys, geb. van Delden, Z. — (19 Jan.): C. T. A. van Scherpenzeel, geb. Kohn, D.

OVERLEDEN (15 Julij): H. Wegter, 82 j. — (16 Julij): C. H. van der Weyden, 9 m. - P. B. Böning, 38 j. — (17 Julij): J. A. Hammann, 4 j. - J. H. Schierhout Jr., 35 j. - S. F. Hofmann. — (19 Julij): C. H. Deufferwiel, 2 j. Dingsdag 20 Julij tekenende de Thermometer, Sch. van Fahrenheit, voormiddag 10 ure, 80 gr., 's middags 12 ure, 82 gr., nam. 2 ure, 85 gr., 4 ure, 77 gr.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. f 56½	Livorno	2/m. f 38½
„	„ „ 56½	Napels	„ „ 84½
Bordeaux	2/m. „ 56½	Petersburg	„ „ 1,35
„	1/m. „ 56½	Weenen	6/w. „ 30½
Madrid	3/m. „ 246	Augsburg	„ „ 31½
Cadix	„ „ 246	Frankfurt	„ „ 32
Seville	„ „ 242	Hamburg	„ „ 32
Bilbao	„ „ 243	„	„ „ 32
Lissabon	„ „ 42	Londen	„ „ 32
Porto	„ „ 42	„	„ „ 32
Genova	2/m. „ 48½	„	„ „ 32

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.				
10 JULIJ 44 a. gebi.	20 JULIJ 44 a. gebi.	10 JULIJ 44 a. gebi.	20 JULIJ 44 a. gebi.	10 JULIJ 44 a. gebi.
Nederl. Werkl. Sch. 2 1/2 pCt.	63 1/2	63 1/2	63 1/2	63 1/2
Dito Dito	76	75 1/2	75 1/2	75 1/2
Dito Dito	95 1/2	95 1/2	95 1/2	95 1/2
Dito Obligatien O. I.	95 1/2	95 1/2	95 1/2	95 1/2
Amortis. Syndic.	3 1/2	94 1/2	94 1/2	94 1/2
Handel-Maatschappij	4 1/2	124 1/2	123 1/2	123 1/2
Aand. Rijn-Spoorweg.				
Aand. Holl. S. M.				
Obligatien				
Belg. Obligatien 1844				
Cert. bij de Belg. Bank	2 1/2	52 1/2	52 1/2	52 1/2
Dito bij Rotsch. en Volksv.		52 1/2	52 1/2	52 1/2
Frankrij. Obligatien	3	68		
Spanje bij Ardoen 1835	5			
Dito Nieuwe	1			
Dito 2 m. Beurvell.		22 1/2	22 1/2	22 1/2
Dito	3	50 1/2	45 1/2	45 1/2
Dito Binnenl. 2400 P.		45 1/2	45 1/2	45 1/2
Coup. Bewijzen	8	2 1/2		
Fransche Uitgeest.				
Portaal te Londen 5 pCt. nu	4	43 1/2	41 1/2	41 1/2
Dito Dito		38 1/2	37 1/2	38 1/2
Rusl. bij Hope 1798 en 1816	5	108 1/2	106 1/2	106 1/2
Dito Dito 1828 en 1839		106 1/2	97 1/2	97 1/2
Cert. bij d°. 1831 en 1833		97 1/2	103	103
Dito	4 1/2	92 1/2	92	92
Dito bij Hope	4	92 1/2	91 1/2	91 1/2
Dito bij Stieglitz en Co.		91 1/2		
Dito bij id. 5de Serie	4			
Cert. te Hamburg	5			
Inschrijving in Assignat.	6			
Cert. van dito		72 1/2		
Polen, Aand. a R. 500		159 1/2		
Dito met Lot. 300				
Amst. Bank-Actien		4 1/2	4 1/2	4 1/2
Prussien, Aand. met Lot. R. 50		78 1/2	78 1/2	78 1/2
Oostenrij. Metalliek	5 pCt.	78 1/2	40 1/2	40 1/2
Dito 1851	2 1/2	40 1/2	41	41
Dito Nieuwe	2 1/2	41 1/2	89 1/2	89 1/2
Dito Nieuwe	5	90 1/2		
Wien. Bank bij Goll en Co.				
Dito	4			
Letter B	5	90	89 1/2	89 1/2
Aand. met Loting fl. 500				
Nieuwe dito	250			
Naples, Cert. Lam en Brouwer 5 pCt.				
Brasilia te Londen 1824	5	99 1/2		
Dito Leening 1843	5			
Dito 200				
Peru	5	26 1/2	26 1/2	26 1/2
Mexico Nieuwe		26 1/2	42 1/2	42 1/2
Venezuela a 100	3 1/2	42 1/2		
Guatemala a 100				
Ecuador a 100				
Polen, Cert. 4 pCt. 85 1/2				
Grenada uitgestelde 9 1/2				

Bij eenige affaire in Integralen en 4 pCt. waren Binnenl. fondsen heden wederom meer aangeboden. In vreemde fondsen was mede de stemming over het geheel zeer slaauw, met verkooporders in Spaansche en Portugeesche; de genoteerde Amerik. fondsen zijn heden wederom achteruitgegaan, met laatste markt.

Koers van het Geld: Beleening 2 1/2 pCt, Prolongatie 2 1/2 pCt, Diskonto 2 pCt.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 19 Julij. Belg. leen. 2 1/2 pc. 56; 1840, 5 pc. 100 1/2; 1848, 40 1/2; 1852, —; Spanje Ard. 1 pc. 22 1/2; Binnenl. 3 pc. 45 1/2; Coupons —; Rom. Leening 1835 —.

MADRID, 13 Julij. Spanje 3 pc. 45 1/2; Ardoin 1 pc. 21 1/2; Uitg. Schuld 5 1/2; Coupons 1 1/2.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIE				
Metalliek	f 25,10 a —	Prussische	f 34 1/2 a —	
Napelsche	25,20	Spaansche	2,45 1/2	
Div. in St.	11,92 1/2	Hamb. Russ.	36 1/2	
Eng. Russen	—	Russ. in Z. R.	37 1/2	
Fransche	56 1/2	Pap.	10 1/2	
Belgische	56 1/2	Pools. in Fl.	27 1/2	

SPECIE-COURS.				
Gouden Specien.				
Stukken a f 10 per Stuk		f 9,82 1/2 a 9,87 1/2		
Omde Gerande Dukaten		5,55 a 5,65		
Wigtige Souvereynen		11,95 a 12,05		
— Pistolen		9,60 a 9,70		
Stukken van 20 Francs		9,55 a 9,65		
Baren Goud en Specien a f 1442,60 per Ned. & Rijn. 11 1/2 a 12 1/2 pc.				
Zilveren Specien.				
Piasters		per Stuk f 2,55 a 2,60		
Stukken van 5 Francs		2,34 a 2,37		
Brabantsche Kroonen		2,65 a 2,70		
Fransche Kroonen		2,70 a 2,75		
Prussische Kroonen		1,74 a 1,77		
Zilver 1000 a 980				
900 a 700		104,50 a 105, —		

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 19 Julij. Meekrappen. Wederom zeer weinig geveld; in het land blijft men den 2 en 3 jarigen wortel te velde tot hooge prijzen op levering loopen, waarvoor men alhier te hoog limiteert om tot veel zaken te leiden. In onbemoefde 1850—51 is nog iets gedaan.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 20 Julij. Heden verkocht van Tarwe bij partij; 182 a o Rostoker f 275.

ROTTERDAM, 19 Julij. Bij een kleinen aanvoer van Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaassche Tarwe was het daar-

mede slaauw en wederom f 3 a f 6 lager. — Roode soorten met minder aanvoer tot nagenoeg vorige prijzen bij gerijven verkocht. — Poolsche in eenen doen.

Puik O. Zeeuws., Vlaams. en Overm. 1849 en 1850 f 213, 243; mindere en afwijkende f 198, 219; puik n. Zeeuws., Vlaams. en Overm. 1851 f 243, 255; mindere en afwijkende f 225, 237; Blaauwe f 210, 225; Zomer f 207, 222. — 156/2 a oude witb. Poolsche f 315; 167/2 a Hoogl. Kleefs. f 308; 158/2 a oude Rijn f 275.

Rogge. Zeeuwsche, Vlaamsche en Noordbrabandsche slaauw en f 6 a f 9 lager afgegeven. — Vreemde soorten met beperkte vraag ook lager verkocht. — De in Veiling aangelagene partijen zijn alle opgehouden.

Zeeuws. en Vlaams. jar. f 198, 210; Noordbrabandsche f 189, 198; Zeeuws. en Vlaams. nieuwe f 198, 210; Noordbrabandsche dito f 183, 195. — 146, 148/2 a Fransche f 172, 176; 152/2 a Amerikaansche f 190; 152/2 a dito f 198.

Er waren in verschillende kluizen omtrent 12 lasten nieuwe Zeeuwsche Winter Gerst aangebracht, de kwaliteit is zeer uiteenlopende wegende van 88 tot 102 a Pool, meestal schraal van korrel doch hard droog. — Van jarige Winter en Zomer was weinig aangevoerd, dezelve werd graag tot nagenoeg vorige prijzen opgeruimd.

J. Zeeuws. en Vlaams. Winter f 150, 152; dito en dito Zomer f 147, 156; n. dito en dito Winter f 140, 149.

Haver. Zeeuwsche en Inlandsche in eenen doen. Zeeuwsche en Polder Korte f 99, 123; Dito en dito Voeder f 75, 93. Boekweit, slaauw en weinig kooplust. Noordbrabandsche op 140/2 a f 172, 174, 177; Grootbrabandsche f 172, 177; Fransche f 140, 150, 156; Rijn f 177.

Paarde- en Duivenboonen als voren. Nieuwe Zeeuwsche Paardeboonen f 159, 168; Nieuwe Duivenboonen f 180, 195. Witte en bruine boonen zonder verandering. Walchersche Witte f 300, 350; Zeeuwsche dito f 255, 270; Walchersche Bruine f 285, 315; Zeeuwsche Bruine f 240, 270.

Lerwen, minder begeerd. Nieuwe Walchersche Blaauwe f 216, 225; Dito Zeeuwsche dito ordinaire f 185, 210; dito dito groote f 216, 231; dito dito Witte f 195, 210; dito dito Graauwe f 225, 240; dito Geldersche dito f 300, 420.

Koolzaad. Van Nieuw was er uit Zeeland, Vlaanderen en Overmaas 11 a 12 lasten aangebracht, algemeen klaagt men over de weinige opbrengst, het zaad is meestal rosachtig van kleur en in vele partijen vindt men onrijpe korrels, hetzelve is naar deugd van 51 tot 53 a verkocht. — In Jarig Zaad is niets omgegaan.

Lijn- en Hennipzaad zonder handel.

Kanariezaad als voren van f 6,25 tot 7,25 per Mud, naar deugd.

Bruin Mosterdzaad, nieuw f 13, 14, Geel dito dito f 10, f 11, per Mud.

Raspkoeken f 56, 58; Lijnkoeken f 85, 110 per 1040 St.

Ter Beurze is verkocht: larwe, 16 1/2 a nieuwe Hoogl. Kleefs. f 290; 165/2 a Petersburg Kubanka f 255. — Rogge. 143/2 a Archangel f 160; 145/2 a Koersche f 180 te Schiedam; 143/2 a Arendsburger f 180 te Delfshaven. — Gerst, te Schiedam: 184/2 a Koersche f 179. — Koolzaad, jarig Zeeuwsch 50 en 51 a.

f 12,75; Jenever f 16,25; Amst. Proet f 17,50, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

SCHIEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 20 Julij. Het schip Hester, kapt. A. Vietor, van Batavia herwaarts gedestineerd, is heden morgen in Texel binnengekomen.

— Het schip de Hoop, kapt. J. Jagtman, van Husum in Ballast herwaarts gedestineerd, is, volgens brief van Delft-zijl van den 13den dezer, den 14den dito Borkum Z. O. 4 mijl in zinkenden staat verlaten, doch het volk door kapt. Oortgiese, voerende het schip Euse, gered.

GEFRAAIDE SCHIEPEN.

Kapt. Hendriks, van Suriname in Texel binnen, rapporteert gepraaid te hebben: Den 8 Julij, dwars van Lizard, een brik, tooniende Rotterdamse n°. vlag 347 bestemd naar Batavia.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM

BATAVIA, Hester, Viotor 2484 krant. Suiker, 2863 b. Rijst, 1914 boss. Buidr. 86 boss. Kadraungout, Boeseyain en hooy.

SURINAME, Illigonda Ida, Hendriks 284 v. 250 z. Suiker Wed. J. S. van de Pool; 80 v. dito, L. Bientait en Zoon; 24 v. dito, Charbon en Zoon; 17 v. dito P. Poel en Zonen; 35 b. Katoen, Kerkhoven en Continho.

CURACAO, Abram, Stevens 1 partij Verfhout, 500 Huiden, 18 p. Ceroenen Tabak, 32 v. Koffij, 10 b. Katoen, 1 partij Ivoornoten, J. J. en H. van der Meulen.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 20 Julij in lading naar:

Keulen H. Wilms, Cohn n°. 20

„ H. van Stokkela, Atlas

Mainz J. Leydekker, Mainz n°. 2

Dusseldorp, Neus en Urdingen W. v. d. Broek, Hoop van Theodoor.

Weesel A. Balk, Alina

Duisburg J. Otten, Johanna

Frankf. & Coblenz A. Joosten, Frankfort n°. 22r

Manheim J. Andres, Telemac.

Rijnhoogte AMNEM 19 Julij. 1 el 69 duim.

KEULEN 18 " 8 voet 10 "

PRIJZEN DER PERCELEN.

Geveild op Maandag 19 Julij, in het O. Z. Heeren Logement.

N°. 1. Drie Pakhuizen en Erven, Achtergracht, N°. 5763 a 65; f 8000, H. G. Schelema.

2. Een huis, Achterhuis en Erven, Warmoesstraat, N°. 1867; f 8500, Opgebouwen

3. Een huis, twee Achterhuizen en Erven, Passeerderdwaarsstraat, N°. 6495; f 700, Dito.

4. Een huis en Erve, naast voormeld Perceel, N°. 6494; f 350, Dito.

5. Een dito, naast Perceel N°. 4, N°. 6493; f 350, Dito.

6. Een ledig Erf, hoek Passeerderstraat en Dwarsstraat, N°. 6492; f 115, Dito.

7. Twee Huizen en Erven, Goudsbloemgracht, N°. 409; f 340, Dito.

8. Drie Huizen en Erven, over Perceel N°. 7, N°. 612 en 613; f 260, Dito.

9. Een Huis en Erve, Goudsbloemstraat, N°. 471; f 1600, J. F. Schutte.

10. Een ledig Erf, naast laatstgemeld Perceel, N°. 472; f 80, f 14, H. A. Rikmenspoel.

11. Drie Woning, Loods, Tuin en Erve, Diemermeer, N°. 173; f 873, f 5, Opgehouden.

12. Een Huis en Erve, Nes, N°. 52; f 1600, f 300, A. Brinkman.

13. Een Huis, hoek Halsteeg en Nes, N°. 1749; f 4950, Opgehouden.

14. Een Huis, Tuin en Erve, Bloemgracht, N°. 125; f 3475, f 2, Dito.

15. Twee Huizen en Erven, Binnen-Oranjestraat, N°. 2144; f 925, f 90, F. L. Hoelen.

16. Een Huis, Achterhuis en Erve, Nieuwe Leljestraat, N°. 3472; f 3425, H. G. Scheltema.

17. Een Huis en Erve, Leljestraat, N°. 4145; f 2025, f 300, J. H. Begent.

18. De Scheepstimmerwerf het Jagt, o. a., de Weteringdwaarsstraat, alsmede twee Erven met Loods, Lijnbaansgracht, N°. 4496; f 4000, f 200, G. van Heerde.

20. Een dito, te Haarlem, op de Rivier-Vischmarkt, N°. 1015; f 700, f 60, J. A. van Minden.

N°. 19 is niet geve id.

ADVERTENTIE.

Heden beviel van een **DOCHTER**, **L. J. J. J.**, geliefde Echtgenoot van **AMSTERDAM, 18 Julij 1852. Dr. H. WAANDERS.**

Eenige kennisgeving. (3000)

COCOS-ZEEP DEZE ZEEP schuimt sterk, reinigt ooge makkelijk, is bevorderlijk voor de gezondheid, heelt schrampen en schavingen zeer spoedig, zuivert en ontneemt alle scherphe aan de huid, maakt haar zacht en blank en geeft haar een jeugdig frisschen tint. Men koopt een groot stuk voor 15 c.

Zij is ook verkieslijk boven andere Zeepen weon het Wasschen van gekleurde Goederen en Zijden en Wollen Stoffen, daar zij, van eene zuiverder en minder scherpe loog bereid, de kleuren minder aandoet en de wol niet hard maakt.

De goede Echte soort, die in het **VERKOOFGHUIS** en de bekende **DEPOTS** te verkrijgen is, is te koop bij **N. J. J. J.**, evenwel op de Zeep als (2099)

Een jong Mensch, oud 18 jaren, van de R. G. Godsdienst, eenigen tijd als **BEDIENDE** in een **APOTHEEK** werkzaam geweest zijnde, verlangt weder als zoodanig met 1° November e. k. geplaatst te worden, tegen kost, inwoning en salaris, bij eenen R. G. Apothecar binnen Amsterdam. Adres onder letter L. aan den Heer C. L. van LANGENHUYSEN, Boekhandelaar op den Singel te Amsterdam, brieven franco. (2097)

Op een Handelskantoor in SPECERIJEN en COLONIALE WAREN alhier, vraagt men als **JONGSTE BEDIENDE**, een **JONG MENSCH**, beneden de 16 jaren of Adres sub La. Z. Z. met bepaalde opgave van informatie, ouderdom en godsdienst aan het Bureau van dit Dagblad. (3001)

Verkrijgbaar in den Boekhandel van C. L. VAN LANGENHUYSEN, voor den verminderden prijs, zoo als daarbij vermeld wordt.

MEDITATIONS sur la vie de Jesus Christ, par le vén. père NICOLAS LANCIEUS de la compagnie de Jesus, 2 vol. in plaats van f 1.50 . . . f 1.10

DOCUMENTS HISTORIQUES, CRITIQUES, APOLOGÉTIQUES, concernant la compagnie de Jesus, in plaats van f 1.00 . . . f 0.70

HISTOIRE DE SAINT BERNARD, par M. l'abbé TARDIEUX, Ratisbonne (Oeuvre remarquable par les savants et nombreux détails sur l'époque la plus intéressante et peu connue du moyen-âge, tout à la fois instructive, prise au point de vue de la science historique et édifiante en ce qu'elle renferme toute l'Histoire de l'illustre et saint abbé de Clairvaux) gros vol. in 12e gewone prijs fr. 2.00 . . . f 0.80

MONITA AD PAROCHOS aliosque sacerdotes animum curam habentes. Anctore J. C. SARTORI SS. Theol. Doct. et Prof. fr. 1.50 . . . f 0.60

DIEU SEUL, ou l'association pour l'intérêt de Dieu Seul, suivi de DIEU PRESENT PARTOUT, par HENRI MARIE ROBERT . . . f 0.90

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever